

විනය පිටකය

තථාගතයන් වහන්සේ ලොව පහළවීමත් සමග ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපතියෙහි නියැලන අනුගාමික පිරිසක් බිජිවූහ. ආයති සංවරය ඇතිකර ගනීමින් නිරවාණාධිගමයට පත්වීම එම අනුගාමික ග්‍රාවකයන් වහන්සේගේ එක ම අහිලායය විය. එනිසා ම ඕවාදප්‍රාතිමෝස්ස්ථය සියලු හිස්සු සංසයාගේ පහසුව පිළිස ප්‍රමාණවත් විය. ආසවටියාතිය ධර්ම ගාසනය කුළ පහළවීමත් සමග විනය නීති පැණවීමේ අවශ්‍යතාව මතු විය. කෙලස් වැඩ්මට හේතුවන කාරණා නම්,

රත්නක්ෂ්‍ය මහතතා	- පැවැදි වී බොහෝ කළේ වන හික්ෂ්‍යන් බහුල වීම.
වෙපුලු මහතතා	- සංසයා පිරිස වශයෙන් විශාල වීම.
ලාභග මහතතා	- ලාභ ප්‍රයෝගන බහුල වීම.
බාහුසව මහතතා	- බහුග්‍රැතයන් වැඩිවීම.
- යනාදියයි.

මෙබදු කාරණා මුල්කොටගෙන හාග්‍රවතුන් වහන්සේ විනය දික්ෂාපද පැනවූහ. විනය දික්ෂා පැණවීමේ පුරුණ බලය ගාස්තෘන් වහන්සේ සතුවිය. එහෙන් විනය දික්ෂා කඩවන විට අවශ්‍ය පිළියම් යෙදීම හිස්සු සංසයාගේ වගකීමක් ලෙස ද පිළිගැනේ. විනය නීති පැණවීමේ අපේක්ෂා දහයක් පාරාජ්‍යකා පාලියේ දක්වේ.

සංස්ස්ටුවෝත්තාය	- සංසයාගේ යහපත් බව පිළිස
සංස්ථාපුත්තාය	- සංසයාගේ පහසුව පිළිස
දුමම්කුනා පුගෙලානා නිගහාය	- යුස්සීල පුද්ගලයන්ට නිගුහ පිළිස
පෙසලානා හිකුනානා එළුවිහාරාය	- දික්ෂාකාම් හිකුන්සේ පහසු විහරණය පිළිස
දිවයිඛම්කානා ආසවානා සංවරය	- මෙලොවදී පැවතිය හැකි ආගුවයන්ගේ සංවරය පිළිස
සම්පරායිකානා ආසවානා පරිසාතාය	- පරලොව පැවැත්මට හේතුවන ආගුවයන් නැසීම පිළිස
අප්පසනනානා වා පසාදාය	- නොපැහැදුන අයගේ පැහැදීම පිළිස
පසනනානා වා හියෝහාවාය	- පැහැදුන අයගේ වැඩි ප්‍රසාදය පිළිස
සඳුධමෙවිතිය	- සද්ධර්මයේ දිගුකාලීන පැවැත්ම පිළිස
විනයානුගහාය	- සාසනික දික්ෂාවට අනුග්‍රහය පිළිස

හික්ෂ්‍යන් වහනක්සේලාට නීති පණවා පිචිනයකට පත්කිරීම හාග්‍රවතුන් වහන්සේගේ අපේක්ෂාව නොවේ ය. සංසාර දුක හැදින සපුන්ගත වූ උන්වහන්සේලාට නිවැරදි ලෙසට ම නිවන කරා සම්ප්‍රවීමට අවශ්‍ය දික්ෂණය ලබාදීම විනය පැණවීමේ අපේක්ෂාව විය.

විනය යන්නෙහි සරල අර්ථය හික්මීම සි. මේ පිළිබඳ සමන්තපාසදිකා විනය අටුවාව මෙසේ විවරණයක් සපය සි.

- විවිධවිසස නයනතා - විනයනතා ටෙට කායවාවානා
 විනයන්විදුහි අයා - විනයා විනයාති අකබාතා

නොයෙක් විශේෂ නය කුම ඇති බැවින් හා කය වචනය හික්මතන බැවින් විනයාරජ දන්තවුන් විසින් මේ විනය විනයයි කියන ලදී.

මෙහිදී විශේෂ නය ලෙස දක්වා ඇත්තේ පාතිමොකඩ උද්දෙස්, පාරාජිකා ආදි ආපත්තිස්කන්ද හා මාතිකා විභාග ආදි කොටස් ය. කය, වචනය, සංවර වීම විනය යි. ශික්ෂාපද රැකිම ඉන් අදහස් කරයි. එහෙත් ශික්ෂාපද පැණවීමෙන් කය වචනය දෙක හික්මතිමත අමතරව හිකුෂ සංස්යාගේ යහපතත්, ගාසනයේ පැවැත්මත් බුදුසමයේ ජ්වයත් අපේක්ෂා කර ඇති බව පැහැදිලි ය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ විවිධ අවස්ථාවන්හි පණවන ලද විනයයිකා විනය පිටකය ලෙස ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවේ දී ඒකරායි කරගන්නා ලදී. විනය පිටකයේ නීතිමය අයය සැලකු අවියකරාවාරීන් වහන්සේ,

ආයුධික බහුලකොට ඇති බැවින්	- ආණාදේසනා
අපරාධ ටෝරාවන්ට අනුරූපවන ලෙස දේශනා කර ඇති බැවින්	- යට්ටාපරාධ සාසන
කය වචනය දෙකෙහි සමස්ත සංවරය සිදු කරන බැවින්	- සංවරාසංවර කතා

යන තේරුම්වලින් එය හැඳින්වුහ.

මෙයින් සංවර විනය වශයෙන් වදාරා ඇති පැනවීම් සාසන බුහ්මවරියාවෙහි මූලය වන බැවින් ගාසනික ප්‍රතිපත්ති පුරන හිකුෂන් වහන්සේ විසින් විනය ගෞරවාදරයෙන් යුතුව ම ආරක්ෂා කළ යුතු වේ.

තථාගත සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසක් ගතවූ විට ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව පවත්වන්නේ ගාසනහාරධාරී මහාකාශ්‍යාප මහරහතන් වහන්සේගේ මූලිකත්වයෙනි. එහිදී විනයධාරීන් අතරින් අගතනතුරට පත් උපාලි මහරහතන් වහන්සේගෙන් විනය විමසන ලදී. උන්වහන්සේ බුදුරඳුන් වදාල විනය දේශනාවන් සියලු මහාසංස්යා ඉදිරියෙහි ප්‍රකාශ කළහ.

උහතා විභාග	බන්ධක	පරිවාර
1. පාරාජික පාලි	1. මහාවග්ග පාලි	1. පරිවාර පාලි
2. පාවත්තිය පාලි	2. මුල්ලවග්ග පාලි	

විනය පිටකය ග්‍රන්ථ පහක් යටතේ සංග්‍රහ වේ ඇත. විනයධාරී උපාලි මහරහතන් වහන්සේගේ ශිජ්‍යානුයිජ්‍යා පරපුර විසින් විනය පිටකය ආරක්ෂා කිරීමේ භාරදුර කාර්යය සිදුකරන ලදී.

විනය පිටකය තුළ ඒ ඒ පුද්ගලයන් විසින් කරන ලද වැරදිවල ප්‍රමාණයට කරන ලද අනුගාසනා අන්තර්ගත වේ. වරදක් ඇති තැන පමණක් විනය පැණවීමක් දක්නට

ලැබේයි. නිවැරද්දෙහි විනය පැණවීම් නැත. වරක් සැරියුත් මහරභතන් වහන්සේ විනය පණවන ලෙස බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් ඉල්ලා සිටි අවස්ථාවේ දී ඒ සඳහා සුදුසු කාලය තමන් වහන්සේ දන්නා බව දේශනා කොට වදාලේ මේ හේතුව නිසා ය. ඒ නිසා සැම විනය ප්‍රයුජ්තියක් ම සනිදාන ය. හේතුවක් නැතිව පැණවූ කිසිදු විනය ප්‍රයුජ්තියක් නොමැත. මෙය විනය පිටකයෙහි සුවිශේෂ අනනු ලක්ෂණයකි.

විනය පිටකයේ අන්තර්ගතය

1. පාරාජිකා පාලිය - හික්බු විහෘෂයේ සතර පාරාජිකා, තෙලෙස් සංසාදීසේස්, අනියත දෙක, තිංස නිස්ස්ස්ග්ගිය පාවත්තිය යන ඩික්ඡාපද
2. පාවත්තිය පාලිය - හික්බු විහෘෂයෙහි දෙඅනුවක් පාවත්තිය, සතර පාටිදෙසනීය, සේබියා පන්සැන්තැව, සප්ත අධිකරණ සමඟ හා හික්බු විහෘෂයෙහි සියලු ඩික්ඡාපද
3. මහා වග්ගපාලි - මහාක්බන්ධක ආදි කොට ඇති බන්ධක දහයකි

1. මහාක්බන්ධක - පැවිදි කිරීම පිළිබඳ නීතිරිති.
2. උපෝස්ථක්බන්ධක - උපෝස්ථ කරම, පාමොක් උදෙසීම පිළිබඳ නීති රිති
3. වස්සුපනාධිකක්බන්ධක - වස් එළඹීම පිළිබඳ නීති රිති
4. පවාරණක්බන්ධක - වස් පවාරණ කටයුතු පිළිබඳ නීති රිති
5. වම්මක්බන්ධක - පිරිකර, ආරාමික හාණේඩ පරිහරණය පිළිබඳ නීති රිති
6. හෙසර්සක්බන්ධක - බෙහෙත් වර්ග හාවතාව පිළිබඳ නීති රිති
7. කඩිනක්බන්ධක - කඩිනය පිළිබඳ නීති
8. වීවරක්බන්ධක - සිවුරු පිළිබඳ නීති රිති
9. වම්පෙයුක්බන්ධක - සංසකර්ම කරන විධි
10. කොසම්බක්බන්ධක - සංසහේදවලදී අනුගමනය කළ යුතු අධිකරණ කුම

4. වුල්ලවග්ග පාලි - විනය බන්ධක දහය, පක්ෂ්ව සතිකක්කියකය හා සත්ත සතිකක්කියකය

1. කම්මක්බන්ධක - හික්ෂුන් සඳහා පනවන ලද දඩුවම්
2. පාරිවාසක්බන්ධක - පිරිවෙස පිරීම, වත් මානත් අඩ්ඩාන කරම කිරීම
3. සම්වච්චක්බන්ධක - සංසාදීසෙස ආපත්තිවලින් නැගී සිටීමට වත් මානත් අඩ්ඩාන කරමය කළයුතු සැරී
4. සම්පක්බන්ධක - අධිකරණ සමඟ විධි
5. බුදුක්වන්සුක්බන්ධක - යාම්, රම්, භැඳීම්, පෙරවීම පිළිබඳ විනය පැණවීම
6. සෙනාසනක්බන්ධක - සෙනසුන් පිළිබඳ පැනවීම
7. සංසහේදක්බන්ධක - සංසයා හේද කිරීම පිළිබඳ කරුණු
8. වතතක්බන්ධක - හික්ෂුන්ගේ වත් පිළිවෙත්
9. පාතිමොක්බන්ධක - පාමොක් උදෙසීම පිළිබඳ කරුණු
10. හික්බුණීකා බන්ධක - හික්ෂුන් පිළිබඳ කරුණු
11. පක්ෂවසතිකක්බන්ධක - ප්‍රථම සංගිතිය පිළිබඳ වාර්තාව
12. සත්තසතිකක්බන්ධක - දෙවැනි සංගිතිය පිළිබඳ වාර්තාව

මෙ බඩකවල දක්වෙන්නේ උහතො විභංගයෙහි මෙන් වැළකිය යුතු කරුණු ඇතුළත් හික්ෂාවන් නොව හික්ෂා සම්බන්ධයාගේ මනා පැවැත්ම හා ජ්වත් විය යුතු ආකාරය පිළිබඳ ව ය.

5. පරිවාර පාලි - පරිවාර දහසයක් ඇතුළත් වේ. (සෞඛ්‍ය පරිවාර) උහතො විභංග හා බඩකවල එන කරුණු සංක්ෂීපේක කොට දක්වීමක් පරිවාරයෙන් කෙරී ඇත.

මෙ අනුව විනය පිටකය අන්තර්ගත විෂයය අනුව උහතොවිභංග බඩක හා පරිවාර යනුවෙන් කොටස් තුනක් වශයෙන් ද පාරාජීක පාලි පාලි, මනාවග්ග පාලි, වූල්ලවග්ග පාලි, පරිවාර පාලි යනුවෙන් ගුන්ථ පහක් වශයෙන් ද සංග්‍රහ වී ඇත.

හික්ෂාන්ගේ පිරිහිමි, ඔවුන් දහමින් ඇත්වීමත් අනුව විට හික්ෂා පද පණවන ලදීන් විනය නීති බහුල විය. ඒ අනුව හික්ෂා සංසයාගේ යහපත ම සලකා විනය නීති පණවා ඇති බව පැහැදිලිව පෙනේ. යම් විනය නීතියක් හික්ෂා සංසයාගේ තිදහස්, පහසු පැවැත්මට අවහිරයක් වූ විට, පිළිපැදිමට අපහසු බව පෙනී ගිය විට බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒවා පුදුසු පරිදි සංශෝධනය කළ සේක. නො එසේ නම් අහෝසි කළහ. කිසියම් කළ පුතුයෙක් සස්සනට පිවිසෙන්නේ ගුද්ධාවෙන් යුතු ව ගාසන බ්‍රහ්මවරියාවහි තියැලි සංසාර දුක නීම කර ගැනීම උදෙසා ය. ඒ නිසා ම හික්ෂාන් වහන්සේලාගේ ආයති සංවරය අවශ්‍ය ම අංගයක් වූ බැවැන් විනය නීති මගින් එම අවශ්‍යතාව සම්පූර්ණ කර ඇත. සමාජයක් වශයෙන් හික්ෂාන් වහන්සේගේ සාමූහික සහත්වනය පිළිස මග පෙන්වීම විනයෙහි අනෙක් අරමුණයි. හික්ෂා සංසයාගේ සමගිය සැපයකි. උන්වහන්සේලා එකිනෙකා කෙරෙහි ප්‍රියදිලිව අනෙක්නා විශ්වාසය ඇතිව සමානාත්මකාවෙන් යුතුව එකිනෙකා නොඹක්මවා ක්‍රියා කරනු දැකිම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අපේක්ෂාවක් විය. එම අපේක්ෂා විනය මගින් සම්පූර්ණ කර ඇති බව පැහැදිලිය. විනය ගාසනයෙහි ආයුෂය බවට පත්වන්නේ එබැවිනි. සියලු හික්ෂාන් වහන්සේ මේ පිළිබඳ නිසි අවබෝධයෙන් යුතු ව විනය ගැක ව ක්‍රියාකාරන්නේ නම් එය සමඟේ ගාසනයේ දිගුකාලීන පැවැත්මට හේතුවක් වනු ඇත.

අභ්‍යාස

01. විනය යනු කුමක්දැයි නිර්වචනයක් සපයන්න.
02. විනය පිටකයේ කුම විකාශය සාකච්ඡා කරන්න.
03. “විනය සම්බුද්ධසුනේ ආයුෂය” ප්‍රවත්පතකට ලිපියක් සම්පාදනය කරන්න.